

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ZATURDAG 3 APRIL.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
 Voor de overige steden des Rijks 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.Brieven franco aan het Bureau De Grondwet,
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:

VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.

Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
abonnement f 70, Ned. Cour.De interpellatie aan den
Minister van Binnen-
landsche Zaken.

Afgescheiden van de zaak, welke de interpellatie
betrof, mag de wijze, waarop aan haar voldaan werd,
niet onopgemerkt blijven.

De Minister begreep, dat art. 89 der Grondwet in-
lichtingen bedoelt, ter beoordeeling van eene zaak, niet
de mededeeling van het individuele gevoelen van den
Minister, omtrent de uitlegging van eene wet. — De
heer GROEN VAN PRINSTERER, die de motie van den
heer THORBECKE met vreugde had ondersteund, ont-
trok zich dadelijk aan de verdediging van het besluit
der Kamer, van den inhoud en vorm der schriftelijke
interpellatie. De heer THORBECKE toonde duidelijk aan,
dat het gevoelen des Ministers eene beperkende uitleg-
ging was van het grondwetsartikel, welke niet mogt
worden aangenomen. Naar ons inzien was er geen grond
tot de fijne onderscheiding, die de Minister tusschen
inlichtingen en inlichting maakte, omdat de afwijzing
van het verzoek der ingezetenen van Uithuizen een feit
was, dat juist op de interpretatie van eene wet was
gegrond. De adressanten beriepen zich op de Grondwet
en op de verordeningen betreffende het lager onderwijs.
De ministeriële verantwoordelijkheid, bij art. 73 der
Grondwet omschreven, stond met de uitvoering dier
verordeningen in onafscheidelijk verband.

De Minister meende eene aanmerking te moeten
maken, ten opzichte van den vorm der vraag. De heer
GROEN VAN PRINSTERER zweeg ook daarop, waarschnij-
lijk omdat hij de tegenovergestelde rigting ondersteunt.
De heer THORBECKE deed uitkomen, dat de Minister
eer grond had kunnen vinden, om de vraag overbodig
te achten. Maar ook wij begrijpen de bedoeling dezer
aanmerking niet juist. Het stond den Minister vrij,
even als meermalen geschiedt met rapporten van Com-
missiën, die aan den Minister bij afschrift tot het een
of ander einde worden toegezonden, de schriftelijke
interpellatie ook schriftelijk te beantwoorden. Het zal
voor de Kamer wel hetzelfde zijn, of zij de inlichtin-
gen, die zij verlangt, schriftelijk of mondeling verkrijgt,
als de Minister zich met eene mondelinge discussie
bekneld gevoelt, zoolang 's Rijks telegraaf de groene
tafel nog niet met de Ministeriële bureaux in verbin-
ding heeft gebracht.

De Minister meende, dat het hier de behandeling
van eene geheel rechtskundige vraag gold, de quaestie:
of de bestaande wetten en verordeningen toelaten, dat
een geval, als het tegenwoordige onderwerp, aan de
beslissing van den Koning worde onderworpen. Bij de
beantwoording dier vraag heeft de Minister getracht te
betogen, dat het aan geen strijd met de wet of met
het algemeen belang kon worden gedacht. De heer
GROEN VAN PRINSTERER heeft daaraan, dat het
het onderwijs scheen belang te stellen en met de wet-
geving op dat hoogst aangelegen onderwerp moest geacht
worden uitnemend bekend te zijn, die nu eens ijverde
voor de zelfstandigheid der gemeentebesturen en dan
weder zich beklagde, dat de ingezetenen weêrloos
overgeleverd zijn aan het goedvinden of de willekeur
der gewestelijke en plaatselijke autoriteiten; de heer
GROEN liet dit juist ter zijde, en wilde aannemen, dat
het betoog juist was!! De heer THORBECKE kwam er
tegen op, alsof onder algemeen belang ook niet kon
gerekend worden het waarborgen der regten en vrijheden
van bijzondere ingezetenen. "Het komt hier aan op
eene bevoegdheid van uitvoering, aan gemeente-be-
sturen en aan Gedeputeerde Staten, bij de wet in het
algemeen, opgedragen, en door besluiten nader bepaald;
en het is de vraag, of boven die bevoegdheid van de
uitvoering niet staat de hoogere bevoegdheid van de
uitvoerende magt in den Staat, de bevoegdheid van den
Koning."

De Minister zag o. i. geheel en al voorbij, dat door
deze wetstoepassing een gewigtig beginsel aan de wil-
keur van mindere besturen wordt prijs gegeven. Wij

zwijgen van het grondwettig voorschrift, dat het
openbaar onderwijs een voorwerp moet zijn van de
aanhoudende zorg der Regering, waaronder het Hooger
bestuur noodwendig moet begrepen worden; — dat bij
de inrigting van het openbaar onderwijs ieders gods-
dienstige begrippen moeten worden geëerbiedigd, en
het bijzonder onderwijs te eerder gewetensvrijheid waar-
borgen moet van hen, die van het openbaar onderwijs
geen gebruik willen maken; en dat het geven van
onderwijs alleen toezigt en waarborg van bekwaamheid
en zedelijkheid in het algemeen vordert. Maar wij
vestigen uit dien hoofde te meer onze aandacht op de
kerkelijke instellingen, die voor de leden harer gods-
dienstige gezindheid eene bijzondere school verlangen,
en, volgens het gevoelen van den Minister, aan de-
zelfde willekeur mogen worden blootgesteld. Wij ge-
bruiken ook het woord willekeur, omdat geene regels
zijn gesteld, waaraan de beslissing, welke bloot op
feiten rust, kan worden getoetst. Het hooger beroep
is uit dien hoofde van luttel waarde, omdat ook die
beslissing afhankelijk is van het subjectief oordeel over
de plaatselijke gesteldheid en het algemeen belang, dat
de eerbiediging der staatkundige en godsdienstige ge-
voelens van ieder ingezetenen in zich sluit, en op die
wijze ondergeschikt maakt aan bijzondere belangen van
gevestigde plaatselijke monopolien. Zoo bij het Koninklijk
besluit van Januarij 1824, betreffende de oprigting van
fabrieken, waarborgen zijn gegeven tegen de willekeur
der plaatselijke en gewestelijke besturen, in het belang
der nationale nijverheid: die waarborgen zouden
geheel ontbreken, wanneer het meer dan stoffelijke, de
zedelijke belangen der Natie, betrof.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is, bij de
behandeling van dit gewigtig onderwerp, geweken voor
de eischen eener partij, waaraan hij, niet minder dan
aan de anti-revolutionnaire partij, zijne ministeriële
portefeuille te danken heeft, omdat hare talrijkheid hem
zorgverwekkend scheen. Wij zijn het van de tegenover-
gestelde rigting gewoon, bij vraagstukken van zulk een
leedderen aard, haar een spoor te zien betreden, dat door de
zelfstandigheid van het vorig Ministerie onkenbaar was
geworden. Ook hier is het „de vrees voor de uit-
komst“, die het April-Ministerie van het rechte pad heeft
doen afwijken.

Aan de Rekening van het bijzonder fonds tot vol-
doening der uitgaven, voortvloeiende uit de koloni-
satie van behoeftigen in de kolonien der Maatschappij
van Weldadigheid, over 1852, waarvan een afschrift
benevens eene nota van toelichting van eenige posten
in die rekening voorkomende, aan de Tweede Kamer
is overgelegd, ontleenen wij de volgende bijzonderhe-
den:

- De uitgaven bestaan uit:
- a. Kosten van vestiging of besteding van behoefti-
gen en militaire huisgezinnen.
 - b. Vergoeding wegens onderhoud van kolonisten,
die voor den gewonen kolonialen arbeid onge-
schikt zijn.
 - c. Teruggave van betaalde kosten van vervoer in de
kolonien.
 - d. Kosten van kleeding.
 - e. Vergoeding van schulden en reisgeld.
 - f. Bezoldiging enz. van 's Rijks gecommiteerden.
 - g. Teruggave van te veel gestorte gelden aan ge-
meente-besturen.

Het gezamenlijk beloop der uitgaven is f 487,152.55,
of f 76,863.65 minder dan de raming.

De ontvangsten zijn:

- a. Stortingen van gemeente-besturen.
 - b. Pensioenen van vreemde kolonisten.
 - c. Subsidien van het Rijk.
- en bedragen te zamen f 423,369.90 of f 35,846.25
minder dan de raming, behalve het voordelig slot der
rekening van 1851, van f 219,439.69, waarvan de
rekening kan blijken, dat het bedrag van f 105,105.10

De stortingen der gemeenten hebben over 1852
/ 12,067.32 minder bedragen dan over 1851.

Op 31 December 1852 waren de gemeente besturen
nog schuldig van 1846—1852 f 197,512.20.

De sterkte van dat gedeelte der koloniale bevolking,
dat op de schuld der gemeenten invloed heeft, was over
het algemeen minder dan in 1851. Het minimum be-
droeg 5,264 en het maximum 5,985 op 31 December
1852 was zij 5,601.

De gezamenlijke bevolking geplaatst overeenkomstig
het contract door de Regering met de Maatschappij
van Weldadigheid gesloten, en dus met inbegrip der
militaire huisgezinnen en der gezinnen, waarvan, volgens
art. 21 van dat contract, de keuze aan de Maatschappij
verblijft bedroeg in 1852 den 1 Junij 6220 en den
1 Dec. 6531. De bestedingsgelden ad f 322,000 waren
dus ten volle aan haar verschuldigd.

In eene bijlage wordt geantwoord op zeven vragen,
vroeger door de Tweede Kamer gedaan en betrekking
hebbende tot verschillende belangen der Maatschappij
van Weldadigheid. Betreffende den stand der conversie
wordt opgegeven, dat op 31 Dec. 1853 nog te con-
verteren overbleef een kapitaal van f 6,731.25. De aan-
gewende pogingen tot aanwinst van leden hebben eene
vermeerdering van 3460 leden ten gevolge gehad. In
1852 zijn op de leverantien voor de Indiën gewonnen
f 93,189.64 of 18.42 pct. Nopens de winsten, door
den arbeid der bevolking van de gestichten verkregen,
wordt opgegeven dat het arbeidsloon, omgeslagen over al
de kolonien en gestichten, te zamen belooft f 516,082.90,
dat is per hoofd f 53.33. De kosten van beheer over
1852 hebben bedragen: administratie-fondsen der koloni-
en f 69,059.01; tractementen f 24,229.12 en bureau-
en verdere administratie-kosten f 8,481.73, te zamen
f 101,770.16. De kosten van onderhoud der gebou-
wen f 47,970.28 en van nieuwen aanbouw f 1200. De
kosten van verpleging per hoofd voor bedelaars f 76.05
en voor weezen f 68.19.

De Nieuwe Noordbrabander hevat, over het onafgedaan
blijven liggen van het wetsontwerp, betreffende een
uitwateringskanaal van Grave naar den Amer, eenige
beschouwingen, die wij, in het algemeen, wel deelen
kunnen en alzoo aan onze lezers niet willen onthouden.

Ofschoon de Regering beide wetsontwerpen, dat betreffende
het Drentsch kanaal van Assen naar Groningen en dat betrek-
kelijk het uitwateringskanaal in Noordbrabant gelijktijdig had
ingediend en aan het laatstgenoemde zelfs de prioriteit gegeven,
heeft de Tweede Kamer goedgevonden het ontwerp, dat onze
provincie raakt onafgedaan te laten. Ofschoon wij vertrouwen,
dat de Kamer de onbillijkheid niet zoo ver zal drijven van
Noordbrabant verstoken te houden van het eenig redmiddel, dat
aan dat schoone gewest leven en bloei kan teruggeven, nu een-
maal de Regering den weg van billijkheid is ingeslagen, heeft
het ons echter leed gedaan, dat de Kamer zoo veel onverschil-
ligheid aan den dag heeft gelegd en niet evenzeer dit ontwerp
afgehandeld als dat van het Drentsche kanaal.

Wat het zijne bestrijders zou vinden viel ligt te voorzien, bij
de herinnering van hetgeen buiten de Kamer heeft plaats ge-
vonden, vooral van den strijd die gedurende twee jaren in de
Provinciale Staten gevoerd is; maar na het grondig onder-
zoek dat over deze zaak heeft plaats gehad, na het overleg
tusschen de Regering en de Provinciale Staten, en na de
door zoo vele deskundigen gezegd en gehoord te zijn, dat
naar ons inzien, mogen denken en gevoelen, dat het ontwerp
wijzen is gebragt en het nu eenmaal moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het ontwerp van dit
voort, dat het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
voor een beter, en dat het ontwerp van dit
goede en doelmatige ontwerp, dat het ontwerp van dit
De tegenstand, welke het ontwerp van dit
ervaring het ontwerp van dit ontwerp, moet wijken
gelijk plant, en dat het

„De voordragt eener bijdrage voor het uitwateringskanaal van Grave naar den Amer is dezer dagen in de afdeelingen der Tweede Kamer onderzocht.

„Eene aanzienlijke meerderheid der Provinciale Staten van Noordbrabant heeft aan het plan haar zegel gehecht. De Staten moeten gerekend worden de meest bevoegde beoordeelaars te zijn van hetgeen de belangen der provincie betreft.

„In den regel is dit waar. Doch is dit ook zoo, wanneer de belangen van een deel der provincie met die van een ander lijnrecht in strijd zijn?

„Wanneer de meerderheid in hetgeen deze strijdige belangen betreft, de tegenpartij overstemd heeft?

De *Nederlander* vraagt, maar blijft het antwoord schuldig. De eenvoudige lezer zal toch wel uit de taal van dat blad de conclusie moeten trekken, dat de Provinciale Staten van Noordbrabant geene bevoegde beoordeelaars waren van hetgeen de belangen der provincie betreft; dat de regel hier voor eene uitzondering plaats moet maken, en dat de meerderheid dier Staten hare tegenpartij heeft overstemd. Wij zouden echter vreezen, die conclusie te maken, daar de *Nederlander* ons wellicht te gemoet zou voegen, dat hij zulks niet gezegd heeft, maar slechts vragenderwijze heeft gesproken.

Wij moeten echter verklaren niet te weten, welke belangen nu nog lijnrecht in strijd zijn. Het eene deel der provincie wordt gered en van een nameloos tal van rampen bevrijd, zonder dat het andere deel daarbij lijdt; dit heeft de meerderheid der Provinciale Staten na een grondig onderzoek en na lange en belangrijke beraadslagingen verklaard, terwijl daarenboven nog de meest gewenschte waarborgen gegeven worden voor het onverhoefte geval, dat de redding van het eene gedeelte aan het ander gedeelte schade mogt toebrengen.

Wat met het overstemmen der tegenpartij bedoeld wordt, verklaren wij evenmin te begrijpen. Een besluit, dat met eene meerderheid, en met eene aanzienlijke meerderheid van stemmen, genomen wordt, heeft regtmatige aanspraak op eerbiediging en vertrouwen, en het is even laf als ongegrond, om dat besluit aan overstemming toe te schrijven. Met dat woord kan men alles wegredeneren; immers in alle collegiën, van de Staten-Generaal tot den Gemeenteraad toe, worden de besluiten bij meerderheid van stemmen genomen, en het behoort voorzeker niet tot de algemeenheid, dat zich niet een of meer stemmen tegen de te nemen besluiten verheffen. Valt nu het genomen besluit niet in den geest of den smaak van sommigen, dan is voorzeker niets gemakkelijker, dan te zeggen: de minderheid is overstemd; maar het tijde van dat woord komt al dadelijk uit, als men bedenkt, dat het besluit is en blijft een ernstig genomen besluit. Overstemming kan dan alleen plaats hebben, wanneer een voorstel als bij verrassing in eene vergadering geworpen wordt en zonder onderzoek of beraadslaging door eene gewichtige meerderheid wordt doorgezet, of ook wanneer eene minderheid door eene orde van den dag of door eene motie van orde, haars ondanks, tot zwijgen wordt gebragt. Niets van dat alles heeft hier plaats gehad; het verwijt van overstemming houdt dus geen steek.

Wij hopen, dat de Kamer, bij de weder-aanvaarding harer werkzaamheden, spoedig het haar aangeboden ontwerp zal aannemen en daardoor toonen, dat de dierbare en gewichtige belangen van het grootste deel onzer provincie haar te harte gaan, en zij van hare zijde de behulpzame hand wil leenen, om daizenden banders land tot vruchtbare velden te maken en aan duizenden ingezetenen arbeid, bloot en welvaart te bezorgen. De middelen, welke daartoe uit 's rijks schatkist verstrekt worden, zullen er met woeker terugvloeijen, doordien de herboren welvaart van eene zoo aanzienlijke streek aan de bedrijvigheid eene ongekende vlugt zal doen nemen en het openen van nieuwe bronnen van handel, landbouw en nijverheid tevens nieuwe bronnen van inkomsten voor de schatkist zal doen ontspringen, zoodat de aan het kanaal van uitwatering besteedde gelden veilig kunnen genoemd worden een goed en niet wijs beleid uitgezet kapitaal.

De *Nederlander* en de „vrienden“ mogen ons, Noordbrabanders, het geluk misgunnen, waarnaar wij reeds zoo lang gehaakt hebben: de meerderheid der Kamer zal ons vertrouwen niet teleurstellen of de inzigten der regering dwarsboomen; maar eene daad van regtvaardigheid en onpartijdigheid plegen, door de gevraagde gelden voor de bijdrage tot het uitwateringskanaal van Grave naar den Amer toe te staan.

Buitenland.

ENGELAND.

In de zitting van het Lagerhuis van Dingsdag jl. heeft sir Graham, in antwoord op sir Pechell, verklaard, dat lord Clarendon en lord Howden, Britsch minister te Madrid, ernstige vertoogen aan Spanje hebben gericht, nopens het in acht nemen van zijne verbindtenissen, betrekkelijk de behandeling der legers op de kust van Cuba. De Britsche regering trekt geen van hare kruisers in, die zich op de kust van Afrika of op die van het eiland Cuba bevinden. Zij stelt, in overeenstemming met de Vereenigde Staten, alle pogingen in het werk, om, wat Brazilië betreft, de afschaffing van den slavenhandel te verwerven. Men weet, dat lord John Russell in de zitting van Maandag eenvoudig heeft te kennen gegeven, dat er grond bestond om te hopen, dat het geschil wegens de *Black Warrior* spoedig zal worden vereffend. De houding van Frankrijk schijnt meer vastberaden te zijn. Immers, volgens een dagblad van New-York, de *Herald*, heeft de Fransche s. b. u., graaf Duchènes, aan den Franschen consul in de Havana geschreven, dat hij aangekomen was, en hem verzocht, den kapitein-generaal te verwittigen dat hij zich, bij eene inval van de zijde der Vereenigde Staten, ter zijner beschikking stelde.

— De berigten uit de Engelsche fabrieksplaatsen over de vorige week, doen inzien, dat de oorlogsverklaring, schoon reeds lang verwacht, ook op de fabriksnijverheid, gelijk op de Londensche effectenbeurs, een ongunstigen invloed heeft gehad. Uitgezonderd de ijzerbewerking, was in alle andere takken van industrie eene verflauwing der bedrijvigheid zichtbaar. Doch allerwege in het vereenigd rijt deed de staat, den te veld staande gewassen een goeden oogst verwachten; waardoor de nadeelige invloed

der staatkundige gesteldheid van Europa op handel en nijverheid in Engeland deels werd opgewogen.

FRANKRIJK.

De algemeene aandacht is nog steeds gevestigd op de zaak van den heer de Montalembert. Uit de nadere berigten blijkt duidelijk, dat zijne rede zeer warm was; zoo verklaarde hij, dat hij meende eene eerlijke en gematigde regering te dienen, door het bewind van Napoleon te ondersteunen, maar dat hij zich bedrogen zag. De heer Baroche gaf toen te kennen, dat de graaf den keizer op nieuw beleedigde. Dit gaf tot eene hevige woordenwisseling aanleiding. De heeren Dufaure en Berrier zullen den graaf verdedigen. De laatste zal het staatkundige en de eerste het regtskundige vraagstuk behandelen. Men zegt, dat de rapporteur der commissie, de heer Berret, uit zijne betrekking van maire van Parijs is ontzet.

BELGIE.

In de zitting van den Senaat van 5 dezer is het rapport uitgebragt over het ontwerp van wet nopens het handelsverdrag en de letterkundige overeenkomst, met Frankrijk gesloten. Dat verslag luidt ten voordeele van dat ontwerp. Den 6den zou daarover beraadslagd worden.

RUSLAND.

Naar men verneemt, zullen het Russisch Keizerlijk gezin en het hof te Moskou verblijf gaan houden.

TURKIJE.

De laatst ontvangen telegrafische berigten zijn de volgende: I BRAILA, 13/21 Maart. Den 11 dezer heeft een deel van het legercorps van den Neder-Donau den overtocht over die rivier boven Tuldscha, met geweld ondernomen, en is in die poging geslaagd. Dit geschiedde onder bevel van generaal Ouchakoff. Niettegenstaande den hevigen tegenstand van de Turken, werden de sterkten, aan de oever opgericht, veroverd. Het verlies der Turken was ontzaggelijk. Dat der Russen aanzienlijk. Elf stukken geschut en 150 krijgsgevangenen, waaronder één kolonel en vijf officieren, zijn bij die gelegenheid in handen der Russen gevallen. Generaal Ouchakoff heeft dien dag Tuldscha bezet.

KIOGE, Woensdag 5 April. Het grootste gedeelte der schepen van de sedert eenige dagen in onze baai liggende Britsche vloot heeft koers zuidwaarts gezet; men verwacht ze echter hier spoedig terug. Men gelooft, dat dit aanhoudend heen en weder zeilen van de Engelsche vloot slechts geschiedt, om alhier de Fransche schepen af te wachten, ten einde vereenigd verder de Oostzee binnen te stevenen en de vijandelijkheden gezamenlijk te kunnen beginnen.

PARIS, Donderdag 6 April. Er is besloten tot het onder de wapenen roepen van 60 000 man van de ligting van 1853. Een aanzienlijk gedeelte dezer manschappen zal als reserve in zijne haagsteden blijven, behoudens het weinige waarschijnlijkte geval, dat de eer of het belang van Frankrijk hunne oproeping dringend eischten.

Van Marseille is berigt ontvangen, dat de schepen *Napoleon* en *Suffren* met 2400 man troepen van Toulon naar Konstantinopel zijn vertrokken. De *Napoleon* zal Bougie, in Algerie aandoen om er 600 man in te nemen.

De *Caradoc* wacht op de komst van lord Raglan, de opperbevelhebber der Britsche troepen in de Levant, en van den hertog van Cambridge, dit met dit schip de reis naar Konstantinopel zullen doen.

De *Tabor* heeft nadere berigten van Konstantinopel aangebragt. Eene bezending van 6000 man Turksche troepen was den 21sten Maart van Konstantinopel naar Albanie vertrokken. In de omstreken van Janina hadden voortdurend bloedige gevechten met afwisselend geluk plaats. De citadel van Arta bleef nog steeds wederstand bieden. De Thessaliërs hebben de stad Phanarie bezet.

De wetgevende vergadering der Ionische eilanden was geprorogeed ten gevolge van een door haar ontworpen adres, waarbij zij hare sympathie voor de opstandelingen in Albanie te kennen gaf. In Griekenland was men voor eene blokkade beducht.

Te Konstantinopel hadden aanzienlijke aanvoeren van graan plaats.

Door Londensche bladen wordt eene telegraphische dépêche uit Weenen, van jl. Maandag avond, medegedeeld, die eenige belangrijke bijzonderheden behelst, doch op sommige punten nog nadere bevestiging behoeft. Zij luidt aldus: „In de Dobrudscha zijn al de versterkte plaatsen, met uitzondering wellicht van Tuldscha (zie hierboven) in de magt der Russen, die ze tot den grond toe sloopen. Er loopen geruchten van verraad hetwelk van den kant der Turksche bevelhebbers dier versterkte plaatsen zou gepleegd zijn.

„De Turken zijn allerwege, uitgezonderd te Kalesat, van den linker Donau-oever verdreven.

„In brieven uit Odessa van den 25 Maart wordt uit eene zeer goede bron het berigt medegedeeld, dat er geen enkel oorlogschip meer te Sebastopol ligt, en dat de Russen eene onderneming tegen Varna in den zin schenen te hebben.

„Onder de bevolking van Konstantinopel heerscht, ten gevolge van het misnoegen der Oud-Mohammedaansche partij, eene gisting, die voor de Porte zeer zorgwekkend is.

„Te Odessa zeide men, dat de bevelhebbers der vereenigde vloot het voor de veiligheid der Porte en der Turksche hoofdstad gevaarlijk achtten, den Bosporus te verlaten voor de aankomst der Fransche en Engelsche hulptroepen.

Sedert het ontslag van den Schiek-ul-Islam (de hoogste kerkelijke overheid) is de oud Turksche partij in het geheim en op sluksche wijze werkzaam tot bevordering van Ruslands belangen.

„Oostenrijk heeft van Rusland verzocht, dat de Oostenrijksche onderdanen in de Donau-vorstendommen mogten worden vrijgesteld van de verordening, waarbij de ingezetenen dier gewesten onlangs door de Russische overheid

gelast zijn, Russisch papiergeld als wettig betaalmiddel te nemen.

— Men schrijft uit Berlijn, van 4 dezer: „De pruisische generaal v. Lindeheim heeft een eigenhandigen brief van den Koning van Pruisen aan den Keizer van Rusland in Petersburg gebragt, en de alhier aangekomen hertog van Mecklenburg-Strelitz is almede, met een eigenhandigen brief des keizers in antwoord op den eerstgenoemden, bevestigd geworden.

Naar men verneemt verklaart de keizer daarin, „dat alleziens bevredigd is geworden door de vordering van westelijke mogendheden van eene gelijkstelling der regten van de christelijke onderdanen der Verhevene Porte met die der Muzelmannen, — dat hij bereid is, om, zoo deze regten bij tractaat zullen zijn verleend, den vredesluit, en zoodra de vereenigde vloeten de Zwarte Zee den Bosporus zullen verlaten, ook de vorstendommen ontruimen, en zelfs deel te nemen aan een congres te Berlijn, indien de verdere regeling der aangelegenheden dit mogt vorderen.

Van de zijde der oud-pruisische partij, van welke opgave afkomstig is, wordt daarbij gevoegd: „Wie zal gewichtige beteekenis miskennen, welke in dit te gemoeten van de zijde van Rusland ligt opgesloten? Wie echter verpligt, niet aangekomen te laten, dat de westelijke mogendheden nog onlangs hebben verklaard, meer te vergenoegen met de vroegere eischen, ten gunste van Turkije, en dat beiden, bij hare overeenkomst, een geheim artikel hebben gevoegd, waarbij zij zich verbonden de wapenen niet eer te zullen nederleggen, vóór dat Rusland de vrijheid van de Zwarte Zee voor al de naties zal hebben erkend, en zal hebben afgezien van den eisch, om zijne vroegere regten in een op nieuw met de Porte te sluiten tractaat te zien bevestigen. In elk geval zal de Pruisische Regering dit aanbod van Rusland ter kennis van haar kabinetten van Parijs en Londen dienen te brengen.

Men houdt het intusschen voor mogelijk, dat deze verklaring van den Russischen Keizer van eenigen invloed zal zijn op de onderhandelingen tusschen Oostenrijk en Pruisen, ter zake van welke de generaal von Hess alhier bevindt.

— Men kon verwachten, dat het berigt, door de *Neue Preuss. Zeitung* medegedeeld, betrekkelijk de nieuwe vredesvoorstellen, die door den hertog van Mecklenburg, naam van den Keizer van Rusland, te Berlijn waren overgebragt, de prijzen ter beurze van Parijs, even als elken zonden hebben doen stijgen. Dit is den 5 dezer daar geval niet geweest. Wel is waar kende men daar het berigt nog alleen uit de *Times*, die het door den telegraf uit Berlijn had ontvangen terwijl het artikel van de *Times* onmiddellijk met den telegraaf van Londen naar Parijs werd overgezonden. Men kende dus de eerste bron van het gerucht niet. Men schreef het aan de *Times* toe, de Engelsche dagbladen deelen met zooveel ligtvaardigheid alle, hetzij gegronde, hetzij bespottelijke geruchten mede, dat altijd bij het lezen hunner dépêches een gevoel van twijfel en van wantrouwen oprijst. Van daar dat men in Parijs volstrekt geen geloof aan het gerucht der nieuwe vredesvoorstellen heeft gehecht; men heeft daar als eene valsche tijding beschouwd, het heeft geen invloed op de beurs uitgeoefend. Zoo men de eerste bron van het berigt had gekend, zou dan die invloed zich hebben doen gevoelen? Dat durft men niet te zeggen. Vanzeker de *Neue Preussische Zeitung* kan zeer goed wel wat van het Russisch Gouvernement voortvloeit. Het mededeeling geeft aan het berigt een karakter van waarschijnlijkheid, hetgeen ze niet zou gehad hebben, zoodat in de eerste plaats in eenig nader dagblad ware opgenomen. Maar al neemt men aan, gelijk te onderstellen is, het blad volkomen goed onderrigt was; al neemt men aan dat werkelijk de Hertog van Mecklenburg de bedoelde voorstellen te Berlijn heeft overgebragt, bestaat er nog grond om te hopen, dat zij tot eene vredelievende oplossing zullen leiden? Reeds gisteren werd dit twijfelachtig gesteld en heeft men doen opmerken, dat die voorstellen toeschienen te laat gedaan te zijn, om te mogen verwachten, zij een gunstigen invloed op de gesteldheid van zaken zouden uitoefenen. Men heeft toen herinnerd, dat het vraagstuk der gelijkstelling der Christenen slechts het tweede punt van het Oostersche geschil uitmaakt, en dat nu op het standpunt der oude verdragen tusschen Rusland en de Pruisen de vrije vaart op de Zwarte zee en vele andere zeer belangrijke vraagstukken. Daaruit trok men het gevolg, dat men het welslagen van de zending van den hertog van Mecklenburg voor het minst als zeer twijfelachtig kon beschouwen. Men is heden nog meer daartoe in dat gevoelen versterkt. De taal der Engelsche dagbladen gedooft niet, te twijfelen aan het antwoord van het kabinet van Londen op de nieuwe voorstellen, den Czaar worden toegeschreven; en de Parijsche bladen, die gehouden worden min of meer de denkbeelden van het bewind uit te drukken, verklaren dat zij geen geloof hechten aan het berigt der gedane voorstellen, en geven duidelijk te verstaan dat, zelfs aannemende, dat overeenkomstig de waarheid zij, men die poging tot een koning niet als ernstig gemeend moet beschouwen, en zij in geen opzigt den tegenwoordigen staat van zaken kan veranderen. Daarbij moet nog gevoegd worden, dat het gerucht zich nog niet heeft bevestigd, en, gelijk de *Nederlandsche Staatscourant* terecht opmerkt, alleen op de verzekering van een Berlijnsch dagblad, de *Neue Preussische Zeitung*, die dikwijls onjuiste berigten geeft en buitendien voor Rusland partijdig gezind is.

Maar genoeg reeds van eene nieuwe vredelievende oplossing die slechts een oogenblik geschitterd heeft, zoo men schitteren noemen mag. Men moet dus tot de oorlogsrigten terugkeeren. Zoo als altijd, zijn zij heden tegenstrijdig en duister. Sommige dépêches geven aan dat de Russen zich al meer en meer, in de Dobrudscha versterken en zelfs Varna bedreigen. Dat is echter

dyasheid: want een aantal legers van die door gene zwaarte worden onderworpen, zou onaanneemelijk zijn en de vereenigde vloot verdelijde de vesting van den zee kant. Andere berigten uit de Oost, van een groote nederlaag, door de Russen in de Dobrudscha geleden. Zij zouden naar Bessarabie op den linkeroever der rivier teruggeslagen zijn, en dienvolgens al de stellingen, die zij van 23 tot 28 Maart op den rechteroever bezet hebben, hebben moeten verlaten. Weder andere brieven verzekeren, dat de Turken uit al de punten van den linkeroever, waar zij zich gevestigd hadden, verdreven zijn, en daar niets anders meer bezeten dan Kalfat. Maar andere brieven widerspreken weder dezen en stellen het voor, dat de Turken goed gevestigd zijn op den linkeroever, in het middenpunt daarvan tusschen Guirgewo en Turnul. Het spreekt van zelf, dat men het ware van het valse hier moeilijk kan onderscheiden. Het meest waarschijnlijke is, dat al die bevestigingen ongegrond zijn, en dat sedert de laatste officiële berichten niets stelligs is voorgevallen. Die berichten waren, dat de Russen steeds de Dobrudscha bezetten, dat de Turken hen aan de muur van Trujanus afwachten, om dien overtoeg te verdedigen, zoo hunne vijanden mochten beproeven, dien te overmeesteren, en dat Russen en Turken omstreeks het midden der rivier in den omtrek van Rutschuk, aan de rechterzijde, en van Guirgewo aan den linkerkant toebereidselen maken, die van beide zijden toenemen, dat men groote krijgswaarnemingen op het oog heeft. Maar, of die reeds aangevangen zijn, is nog niet zeker bekend.

Men moet daarbij wel in het oog houden, dat op de geloofwaardigheid der dépêches nu en dan veel valt af te dingen, zoo mecht men, dat Matchin niet in de magt van prins Gortschakoff gevallen is, en dat de Turken zich in die vesting blijven handhaven.

De *Deutsche Allgemeine Zeitung* houdt zijne bewering vol, dat de Oostenrijkers eene brug over den Donau nabij Belgrado zouden geslagen hebben. Dat blad voegt er bij, dat de Oostenrijksche troepen die brug reeds zouden zijn overgetrokken, Servië bezet en zich naar Belgrado begeven hebben om te beletten dat de Turksche bezetting eene versterking van 20.000 man zou bekomen; een en ander zou geschieden, om eene ontmoeting tusschen de Russen en Turken in Servië te voorkomen. De waarheid schijnt echter eenwoudig deze te zijn: dat het Oostenrijksche leger van Hongarije zich aan den Donau aan de zijde van Belgrado geplaatst heeft, en dat eene afdeeling in Slavonie eene stelling heeft ingenomen.

Ook ten aanzien van de vloot loopen de berichten uiteen. Het eenig zekere is dit, dat de stoombooten der Russische vloot onlangs troepen hebben ontscheept, zoo wel te Soukhoumle als aan den mond van den Donau. De vereenigde vloot bevond zich te Varna. De Zwarte Zee was nog altijd even ongunstig en gevaarlijk. De schepen, die op verkeer waren gezonden, hadden veel van het ongunstige weder geleden. Zoo de vlootvoogden dus Beicos hebben verlaten, dan moet het weder gunstiger geworden zijn of de nood gestegen zijn, zoodat er geen oogenblik meer was te verliezen.

De *Cacique* en de *Samson*, die als kruisers naar de Aziatische kust waren gezonden, hebben bij vergissing stellingen, door de Circassiërs bezet, gebombardeerd, denkende, dat zij met Russen te doen hadden. Hoe zij dit hebben kunnen doen, terwijl toch de oorlogsverklaring nog niet bekend was, begrijpt men niet.

Een Berlijnsch blad beheft den inhoud van het verbond, den 13 Maart tusschen Engeland, Frankrijk en Turkije gesloten. Die inhoud komt met vroeger medegedeelde bijzonderheden overeen.

De tijding nopens den Griekschen opstand luiden gunstig voor de heweging. De opstandelingen zouden overwinningen behaald en verscheidene steden van Thessalie veroverd hebben. Zij zijn echter van Athene en dus niet eene verdachte bron afkomstig. De Fransche s. b. n. Le Barbier de Tinan, was met zijn klein Engelsch-Fransch smaldeel te Athene aangekomen.

De Engelsche dagbladen herstellen het bericht van de prijsverklaring van een Russisch kopperaardschip. Het is toch gebleken, dat dit vaartuig den vorigen dag door zijn kapitein aan een Engelsch reeder was verkocht, zoodat de prijsverklaring vernietigd is.

Uit Zweden meldt men, dat de verschijning van de Engelsche vloot in het gehele koninkrijk eene groote gisting heeft te weeg gebracht. Het verlies van Finland heeft in het hart der Zweden groot leed weeten achtergelaten. Zij stellen zich voor, dat menen oorlog, die in de Oost zal kunnen voortvloeijen, dat zij dat schoone gewest zullen herkrijgen. Het Fransche oorlogsschip *Austerlitz* was den 4den te Vinga, west-kust van Zweden, reeds in het gezigt. De andere schepen van het eskader van den s. b. n. Parseval Deschênes zullen het spoedig volgen.

Uit Petersburg schrijft men, dat de Keizer bevel gegeven heeft, om alle krijgslieden, die vroeger mogten ontslagen of met verlof naar huis gezonden zijn, tot de werkelijke dienst op te roepen. Hier zouden zeer voordeelige voorwaarden worden verleend.

De *Times* doet opmerken, hoe gunstig de jongste verordeningen van het Britsche gouvernement, betrekkelijk de behandeling van onzijdige vlaggen in den oorlog, voor de middellijke ruiling van Engelsche en Russische producten zijn en zegt verder: „Om de doelmatigheid dier verordeningen te kunnen beoordeelen, moet men vragen: welke werking zij voor den vijand en welke zij voor ons hebben en beide onderling vergelijken. Ons doel in den oorlog, waaraan wij elken maatregel moeten toetsen, is den vijand zoo veel mogelijk afbreuk te doen, zonder dat ons eigen land daardoor even groote schade lijdt; en dat ons punt schijnt het ons, dat Englands belang vordert, het handelsverkeer gedurende den oorlog zoo min mogelijk te storen; die storing toch zou ons zelve lig-

telijk zwaarder treffen dan den vijand. Daar nu het beginsel, dat door onzijdigen handel in producten des vijands mag gedreven worden, door ons reeds erkend is, kunnen wij niet begrijpen dat het voor het nationaal belang nuttig zou zijn, aan de onzijdigen uitsluitend de voordeelen te geven van het handelsverkeer, waarbij wij zelve de voornaamste belanghebbenden zijn. Wij zouden alzoo oordeelen, dat de staatkunde van ons gouvernement zou medebrengen, zelfs den rechtstreekschen handel met den vijand te begunstigen, zooveel geschieden kan zonder de kracht onzer wapenen te verlammen; anders zal dezelfde ruiling van producten plaats hebben met een omweg en zoowel ten voordeele van andere Staten, die niet in deze strijd betrokken zijn. Registratie van handelsverkeer met den vijand mag in oorlogstijd alleen gevoerd worden krachtens eene speciale vergunning van de kroon; doch zoodanige vergunningen hebben in den laatst vorigen oorlog tot veel verkeerdheden aanleiding gegeven, en ter vermindering daarvan behoort ons gouvernement de vrijgevege beginselen, die het voornemens is in den oorlog op het handelsverkeer toe te passen, aan het Parlement voor te dragen.

Het Deensche Gouvernement heeft eene verordening uitgevaardigd, waarin het verklaart, wat het begrijpt onder contrabande van oorlog en wat alzoo, ten gevolge zijner neutraliteits-verklaring, door Deensche onderdanen aan geene der oorlogvoerende partijen mag worden overgevoerd. Daartoe worden, behalve buskruit, wapenen enz. ook gebracht: paarden, scheepstimmerhout, teer, koper in bladen, zeildoek, hennep, touwwerk enz. doch steenkolen niet. Verder brengt deze verordening mede, dat geen Deensche loodsen of andere Deensche onderdanen, die met de Deensche vaarwaters bekend zijn, aan boord van een schip van eene of andere oorlogvoerende partij mogen dienst doen. De instructie voor de bevelhebbers der Deensche oorlogschepen bepaalt, dat zij zich geheel onzijdig moeten houden, dat zij tegen het opbrengen van prijs-gemaakte oorlogs- of handelsschepen in Deensche havens moeten protesteren; doch zich daar tegen niet verzetten, terwijl zij alleen tegen kapers geweld moeten gebruiken.

Het Deensche grondgebied moet, volgens deze verordeningen, geacht worden zich tot eene Deensche zeemijl van de kust uit te strekken.

De *Neue Preuss. Zeitung* waarvan het bekende gewichtige bericht per telegraaf is overgebracht, laat daarop volgen: „Wie kan het hooge gewicht van die inwilliging van den kant van Rusland ontkennen? Maar ongelukkiglijk moeten we daar tegen overstellen, dat de Westelijke mogendheden onlangs verklaard hebben, dat zij met hare vroegere vorderingen ten behoeve van Turkije geen genoeg meer zullen nemen, en dat zij laatst bij hare overeenkomst een additioneel artikel hebben gevoegd, waarbij zij zich verbinden, de wapenen niet neder te leggen vóór dat Rusland de vrije vaart op de Zwarte zee voor de schepen van alle volken zal hebben erkend, en er zal in hebben toegestemd, om van alle oude verdragen af te zien en nieuwe overeenkomsten met de Porte te sluiten. In elk geval acht het Pruisisch bewind zich verplicht, de nieuwe voorstellen ter kennis van de kabinetten van Londen en Parijs te brengen. De Engelsche dagbladen betoogen, dat de voorstellen, zoo zij mogten geschieden, tot niets zullen leiden. Geloofst men dan nog, zegt de *Morning Chronicle*, dat het geoorloofd is nog met Rusland te onderhandelen? De *Times* noemt het een nieuwe kunstgreep, om de mogendheden om den tuin te leiden.

Berigten uit Hamburg melden, dat men in de Russische Onstzeehavens Riga, Loban en Reval een bezoek van de Britsche vloot verwachtte en zich op een bombardement voorbereidde. Te Reval hadden de burgerlijke overheden hare archieven en bureaux naar eene van de zee verwijderde voorstad overgebracht. Men verzekerde, dat de Russen een fort op het eiland Aland sloopten, daar zij het niet verdedigen noch aan den vijand prijs geven wilden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN VRIJDAG 7 APRIL.

De Voorzitter doelt mede dat door de afdeelingen gekozen zijn tot voorzitters der afdeelingen de Heeren Borski, van Sasse van Yssel, Mariens van Sevenhoen en Cost Jordens. En tot ondervoorzitters de heeren van Wessem, Andringa de Kempenaer, van Aylva van Pallandt en van Nispen van Pannerden.

De Commissiën van rapporteurs zijn gereed met hare verslagen over de volgende wetsontwerpen, als: 1°. tot wijziging van Hoofdstuk VI der staatsbegroting voor 1853 (Kindergelden enz.) 2°. tot wijziging der wet van 12 Maart 1818 (uitoefening der groote vischvangst) 3°. tot amortisatie van Nationale schuld. 4°. tot verklaring van Algemeen nut van den aanleg van een spoorweg van de Belgische grenzen in de rigting van Antwerpen langs Roosendaal tot aan het Hollandsche diep bij Roodevaart, met eeneen zijtak van Roosendaal tot Breda. 5°. tot het verlenen eener bijdrage voor het scheepvaartkanaal tusschen Assen en Groningen, en Go. tot verhooging van Hoofdstuk VIII der staatsbegroting voor 1854 (Drooge dok te Willemsoord).

De voorzitter stelt voor de discussiën over deze wetsontwerpen te bepalen op aaneenanden Maandag ten 11 ure. De heer Lortz stelt voor, die ontwerpen aan de afdeeling orde te stellen en morgen alsdan te beraden. De afdeeling orde heeft de voorstellen aangenomen. De afdeeling orde heeft de voorstellen aangenomen. De afdeeling orde heeft de voorstellen aangenomen.

over haveningenomde uitwerpen, bepaald op morgen aaneenanden ten 2 ure.

De vergadering is tot dien tijd gescheiden.

Tweede Kamer.

Het wetsontwerp tot wijziging van Hoofdstuk X der Staatsbegroting voor 1853 (Oorlog) is aangeboden, om aan den wettigen vorm te voldoen en af- en overschrijvingen toe te laten; het geeft overigens het beste bewijs, dat, in gewone tijden, een normaal cijfer van f 10,400,000 meer dan genoeg is voor onze strijdkrachten. Dat zal voortat blijken uit de Mem. van Toelichting, die het wetsontwerp vergezelt en van den volgende inhoud is:

Toen in de zitting der Tweede Kamer der Staten-Generaal van 1852—1853, bij gelegenheid van het behandelen der begroting van het Xde Hoofdstuk der Staatsuitgaven voor de dienst van 1853, door een der leden bij eene gemotiveerde nota werd aangehouden, dat het voorgedragen eindcijfer van die begroting niet toereikend zijn zoude tot het bestrijden van al de uitgaven betrekkelijk dat hoofdstuk, werd in antwoord hierop te kennen gegeven, dat hoewel men zich met die berekening wel kon vereenigen, men zich echter vleide, om, door het nemen van de noodige maatregelen, met het geraamde eindcijfer ad f 10,400,000 alle uitgaven te dekken, en wel door het indachtig voorstellen eener wet van wijziging tot het verminderen van sommige artikelen, die een overschot zouden opleveren, en het daarentegen vermeerderen van andere, die zoodanige suppletie zouden behoeven. Aan dit voornemen kan alsnu gevolg worden gegeven. Niet alleen, dat nu reeds het voorgesteld revirement ad f 104,200 zonder bezwaar kan plaats hebben, maar ongeacht hetzelfde, zal er zeer waarschijnlijk nog een vrij belangrijk bedrag op het eindcijfer overblijven. De redenen om welke de wijziging verlangd wordt is aangehouden op eenen daarvoor opgemaakte toelichtenden staat, waaraan men de vrijheid neemt zich te gedragen; terwijl een andere staat eene opgaf der artikelen bevat, welke bij de wijziging zijn betrokken, en wier bedrag, de wet goedgekeurd wordende, zullen vermeerderen en verminderen.

Wat nu betreft de te doene verminderingen op de artikelen bij den zoo evengenoemden staat van vermindering en vermeerdering aangewezen, deze spruiten voort, als: op de art. 10 en 12 (Afdeling III) door het minder tegenwoordig zijn van manschappen en paarden dan waarop bij het opmaken der begroting over 1853 was gerekend; hetgeen alzoo op deze beide artikelen eene gezamenlijke vermindering van f 52,000 toelaat.

Art. 17 (Afdeling VII) levert voorloopig een overschot van f 26,200, hetgeen veroorzaakt wordt doordien de toestand der zieken bij het leger in het afgelopen jaar over het algemeen zeer gunstig is geweest, en deze dienst minder heeft gevorderd dan het geval had kunnen zijn bij slechts eenigzins minder voordelige omstandigheden.

Het overschietende op art. 25 (Afdeling XI) ad f 16,000, is een gevolg van het affecteren van betalingen op de raming van verstrekkingen, vastgesteld bij de wet van 8 Dec. 1853 (*Staatsblad* n°. 119).

Door het zoo laat tot stand komen der raming is men wel genoodzaakt geweest, wilde men in te doene betaling volgens de aangegane contracten voorzien, dit artikel der begroting uit den post *Onvoorziene uitgaven* (Afdeling XV, art. 45) bij overschrijving met gemeld bedrag te suppleren; doch na het vaststellen van die raming zijn de gedane betalingen op de gedane verstrekkingen overgebracht en het bedrag daarvan wordt dus op dit artikel vrijvallend. Had die overschrijving echter niet behoeven te geschieden, dan zou er een bedrag van f 16,000 op art. 45, zoo even genoemd, zijn overgebleven.

Hoewel het nog niet met zekerheid kan opgegeven worden hoeveel er op art. 26 (Afdeling XI) zal overblijven, zoo kan men echter met gerustheid aannemen, dat er meer dan f 5000 zal overschieten.

Ook de vermindering met f 5000 van art. 42 (Afdeling XIV) kan geschieden, vermits de uitgaven niet zijn geklommen tot het bedrag, hetwelk dat artikel had kunnen bereiken.

Ten slotte vermeent men te moeten vermelden, dat hoewel er nu op artikel 45 (Afdeling XV) na daartoe gedane afschrijvingen, naar aanleiding van art. 2 der wet van 23 December 1852 (*Staatsblad* n°. 251) nog een bedrag van ruim f 7000 overblijft, men echter heeft begrepen, die som niet in deze wijziging van de begroting voor 1853 te moeten opnemen maar te reserveren, naardien de afsluiting van de dienst eerst over eene betrekkelijk lange ruimte plaats heeft en er nog termen zouden kunnen staan, om overschrijving uit dien post, in overeenstemming met de wet, te doen plaats hebben.

De Commissiën van rapporteurs zijn gereed met hare verslagen over de volgende wetsontwerpen, als: 1°. tot wijziging van Hoofdstuk VI der staatsbegroting voor 1853 (Kindergelden enz.) 2°. tot wijziging der wet van 12 Maart 1818 (uitoefening der groote vischvangst) 3°. tot amortisatie van Nationale schuld. 4°. tot verklaring van Algemeen nut van den aanleg van een spoorweg van de Belgische grenzen in de rigting van Antwerpen langs Roosendaal tot aan het Hollandsche diep bij Roodevaart, met eeneen zijtak van Roosendaal tot Breda. 5°. tot het verlenen eener bijdrage voor het scheepvaartkanaal tusschen Assen en Groningen, en Go. tot verhooging van Hoofdstuk VIII der staatsbegroting voor 1854 (Drooge dok te Willemsoord).

De voorzitter stelt voor de discussiën over deze wetsontwerpen te bepalen op aaneenanden Maandag ten 11 ure. De heer Lortz stelt voor, die ontwerpen aan de afdeeling orde te stellen en morgen alsdan te beraden. De afdeeling orde heeft de voorstellen aangenomen. De afdeeling orde heeft de voorstellen aangenomen. De afdeeling orde heeft de voorstellen aangenomen.

verbetering en herziening, kunnen die leden zich met de voordragt vereenigen. Wel erkennen zij de moeilijkheid van het zamenstellen van een nieuw strafwetboek, doch, wijzende op hetgeen hier is voorbereid, en buiten 's lands, onlangs nog in Pruisen, is tot stand gekomen, meenen die leden, dat de wetenschap genoegzaam is gevorderd, om, zonder noodzakelijkheid van iets te scheppen, gebruik te maken van die vorderingen en tot goede resultaten te geraken.

Omtrent de tweede vraag, moet de Comm. opmerken, dat uit de Memorie van Toelichting niet blijkt, dat de voordragt een gevolg is van eenig overleg met de Staatscomm., of dat de ondervinding der regterlijke collegiën is geraadpleegd. Ook ontbreekt de mededeeling van de resultaten der geregte statistiek. Men meende, dat deze wijziging verder had kunnen en moeten gaan; men had het vreemde wetboek op meer uitgebreide wijze partiël door nationale verordeningen kunnen doen vervangen, meer overeenkomstig met onze zeden en regten. De artt. 291 en volgende van het C. P. konden worden afgeschaft, de bepalingen tegen ontucht verbeterd, enz. Andere leden achten de greep te sterk, en kunnen zich niet vereenigen met de onbegrensde bevoegdheid aan den regter gegeven, noch met de afschaffing en verzachting van steeds noodige strafbedreigingen. De meesten echter waarden, dat het ontwerp gebleven is op het terrein van strafbedreigingen, en hechten er dus hunne goedkeuring aan.

Verder worden er in de artt. eenige wijzigingen voorgesteld. Omtrent de doodstraf is men het volstrekt niet eens. Sommige leden achten die in elk geval ondoelmatig en aan dwaling onderhevig, welke nooit te herstellen valt; anderen meenen, dat de doodstraf wel moet worden toegepast. De meesten oordeelen die straf als onmisbaar, wettig en doeltreffend. Bij politieke misdrijven wenscht men algemeen mindere toepassing. Brandstichting behoort, volgens vele leden, alleen te worden gestraft, wanneer die met opzet en voorbedachten rade geschiedt. Sommige wilden de doodstraf hierop behouden. De meerderheid vereenigde zich met de voordragt.

Voor de straf, naast die des doods, hebben sommige leden gewenscht, hetzij afzonderlijk, hetzij als gevolg van een langdurige tuchthuisstraf, eene deportatie op een der W. I. eilanden; — andere hebben eene bepaling verlangd, waarbij de doodstraf facultatief zou worden gesteld, doch dergelijke bepaling heeft ernstige bestrijders gevonden, als gelijkstaande met eene uitwisseling van de bedoelde straf uit de rij der straffen.

's Gravenhage, 7 April.

Met ingang van den 1sten Julij 1854 is door den Minister van Binnenlandsche Zaken: aan den benoemden hoofd-ingenieur van den waterstaat J. A. Beijerinck, opgedragen de dienst in het 1ste district (Zeeeland); de ingenieur van den waterstaat N. J. van der Lee, thans dienst doende in het 1ste district te Groningen, verplaatst naar Deventer in het 4de district; de benoemde ingenieur A. L. de Bruijn Kops, thans dienstdoende in het 9de district (Noordholland) verplaatst naar Groningen in het 1ste district; de aspirant-ingenieur van Diesen, thans werkzaam in algemeene dienst, geplaatst in het 9de district (Noordholland); de aspirant-ingenieur F. J. van den Berg en de benoemde aspirant-ingenieur T. Bleckmann toegevoegd aan den inspecteur in de 2e inspectie te 's Gravenhage om te gelijker tijd in algemeene dienst werkzaam te zijn; de benoemde aspirant-ingenieur J. van der Vegt toegevoegd aan den hoofd-ingenieur in het 7e district, onder wiens bevelen hij thans als surnumerair werkzaam is.

* Z. Excell. de Minister van Marine is naar Vlissingen vertrokken, ten einde het oorlogsschip *Palembang* in oogenschouw te nemen, dat naar Indië vertrekt. Z. Exc. wordt morgen van daar in de residentie terug verwacht.

* De algemeene vergadering van de Nederl. Vereeniging tot afschaffing van sterken drank, zal gehouden worden te Zwolle op Woensdag en Donderdag, den 7 en 8 Julij.

* Gisteren middag heeft er bij Z. Excell. den Heer Dohlfhoff, minister van Z. M. den Keizer van Oostenrijk bij het Nederl. Hof, een groot diplomatiek diner plaats gehad, dat ook door de nederl. ministers en de commissaris des konings dezer provincie werd bijgewoond.

* Naar men verneemt, zal aanstaanden Maandag, in tegenwoordigheid van eene commissie uit heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie en den hoofd-ingenieur van den waterstaat en verdere autoriteiten, de schroefstoomboot, genaamt: *De nieuwe onderneming*, bestemd voor de vaart van Rotterdam op 's Hage en terug, haren eersten proeftocht doen. De bedoelde boot zal dus morgen, waarschijnlijk ten half tien ure, van Rotterdam afvaren en alzoo omstreeks ten 11 ure alhier kunnen arriveren.

Van regeringswege zijn ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, verzonden gedrukte statistieke opgaven, betreffende het vereenigd koninkrijk van Groot-Britannie en Ierland, over elk jaar, van 1840 tot 1853.

Men verneemt, dat tot leden der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam benoemd zijn, de heeren A. de Kat, te Dordrecht; A. J. Lamme, directeur van het Museum Roymans te Rotterdam; T. Rousseau, landschapschilder te Parijs en de beroemde schilderes Rosa Bonheur, te Parijs.

Den 5den dezer overleed de gepensionneerde majoor der kavallerie bij het leger in O. I., J. J. Armstrong, te 's Herengobosch.

Uit eene mededeeling van het getal nieuwsbladen, die te Londen verschijnen, blijkt, dat de *Times* niet minder dan 13.909.670 exemplaren in het vorige jaar heeft doen zegelen, welk reusachtig blad alzoo ongeveer 45.000 exemplaren daags uitgeeft. Dit blad heeft dagelijks 12 of 16 zeer groote bladzijden, met eene zeer kleine letter bedrukt.

De Larener hoogte sociëteit heeft het programma bekend gemaakt van de wedrennen en hardraverijen, die, zoo als gewoonlijk, in den aanstaanden zomer zullen plaats hebben. Onder de aangeboden prijzen is er een van de sociëteit van f 1000 en een van f 500, alsmede een van f 300, van Z. K. H. prins Hendrik.

De heer Carl Schoemann te Trier is door Z. M. benoemd tot ridder van de orde der Eikenkroon; de Koning van Pruisen heeft dien heer vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen dier orde.

Numansdorp, 6 April. De bouwman P. V., wonende onder het naburige dorpje Klaasvaal, heeft deze week 10 driejarige ossen verkocht voor de som van f 235 per stuk. Ofschoon de prijzen van het vee niet gestegen waren, is dit toch een zoo hoge prijs, als niemand zich herinneren kan.

Hoorn, 6 April. De aanvoer van kaas was deze en de voorgaande week zeer gering; er waren heden slechts 10 stapels aangevoerd. De prijs was f 24 per 50 Ned. ponden, in de voorgaande week waren er 3 stapels aangevoerd en de prijs was f 23 per 50 Ned. ponden.

× **Assen, 5 April.** De tijding der aanneming door de Tweede Kamer van het wetsontwerp, waarbij een subsidie ad f 200.000 tot den aanleg van een kanaal tusschen Assen en Groningen wordt toegestaan, is hier en in geheel dit gewest met genoegen ontvangen. De daargestelling van dat kanaal zal den bloei dezer stad en de aangrenzende plaatsen ongemeen bevorderen, en aan handel en nijverheid eene groote uitbreiding geven. Reeds hebben twee ingezetenen alhier zich met de aanvraag om concessien tot de hesturen der betrokkene gemeenten gewend tot daargestelling van eene dagelijkse bargo-dienst tusschen Assen en Groningen en eene trekschuit-n-dienst van Assen naar Odoorn en terug, om in werking te worden gebracht, zoodra de kanalen uit de Drentsche Hoofdvart naar Odoorn en van Assen naar Groningen zullen zijn voltooid.

— Onlangs werd door de Arrond. Regth. alhier eene nominatie opgemaakt van drie personen en aan het Prov. Gerechtshof opgezonden, om daaruit eene keuze te doen tot de vervulling eener opengevallen deurwaarders-betrekking. Het Hof benoemde daarop, buiten de nominatie der regtbank, H. Schut tot deurwaarder te Dalen. De regtbank maakte toen zwarigheid om gemelden Schut te beëdigen op grond, dat de benoeming van het Hof was geschied buiten de voordragt der regtbank en zij oordeelde, dat dezelve uit de haar voorgedragen personen had moeten hebben plaats gehad, en er dus inbreuk was gemaakt op het regt van voordragt, aan haar toekomende. Dit verzet der regtbank werd bij den Hoogen Raad gebracht en deze heeft, naar men verneemt, het vonnis der regtbank vernietigd en haar gelast, om alsnog gevolg te geven aan het requisitoir van den officier strekkende tot beëdiging van Schut als deurwaarder. Deze strijd tusschen twee regterlijke corporatiën heeft veler aandacht tot zich getrokken, omdat hij eene zaak van loutere en vreemdsoortige protectie gold.

Harderwijk, 6 April. Den 24 vertrekt van hier, om den volgende dag te Rotterdam aan boord van de *India* te worden ingescheept, een detachement groot 140 onder-officieren en manschappen onder bevel van den kapt. der art. A. Netscher, van verlof terugkeerende, en onder medegeleide van de heeren Renaud, 2e luit. der inf. en S. H. A. Begemann en F. H. Beissnor, off. van gez. 3e kl.

Willemstad, 5 April. De jaarlijksche verpachting der buitengorsen van dezen polder, heeft dezer dagen weder tegen buitengewoon hooge prijzen plaats gehad. Ongeveer 180 hunders zijn voor f 16500 verpacht, zijnde ruim f 2200 meer dan de pachtsom in het vorig jaar beliep.

Advertentiën.

VOOR HEEREN, wiens Paarden door Stalbedienden verzorgd worden, en hunne Paarden liefhebben is er bij den Boekhandelaar B. DEKEMA, te Utrecht, een belangrijk werkje verschenen, getiteld:

BEHANDELING VAN HET PAARD,
in gezonden en zieken staat,

MET AANWIJZING VOOR STALLING, AFRIGTING ENZ.

DOOR

WILLIAM ROPER.

Naar de 2de Engelsche uitgave vertaald.

Prijs f 1.25.

Men leze vooral de beoordeeling op de achterzijde van den omslag. (350)

Te Rotterdam ligt in lading naar NEW-YORK.

het Amer. fregatschip ISABELLA, kapitein J. F. HAYDEN. — Adres bij WAMBERSIE en CROOSWIJCK. (351)

De PHILEN VAN HOLLOWAY, zijn een onfeilbaar geneesmiddel voor de waterzucht. Uittreksel uit eenen brief van den heer Eduard Rowley te Tobago, Indian Wall, gedagteekend 8 April 1853, aan den professor Holloway: «Mijnheer, ik vervul een aangename plicht jegens u door u kennis te geven van eene genezing eener gevaarlijke ziekte, namelijk de waterzucht, welke genezing, door den bijstand van God, heeft plaats gehad, ten gevolge van het gebruik maken van uwe pillen. In den loop van acht maanden werd mij vijfmaal het water afgetapt onder de behandeling van twee kundige geneesheeren, doch mijn toestand verbeterde niet. Ik begon toen uwe pillen te gebruiken, waardoor ik in zes maanden tijds radicaal ben genezen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.00, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij V. C. VAN DORT, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam; bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôt-houder te 's Bosch, alsmede te Londen Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement. (352)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 7 April 1854.

Nederland. Pct.		Rusland. Pct.	
Ned. W. Schuld. 2 1/2	54 1/2 5 1/2 55	Dito 1798/1816 5	95 1/2
Dito Certificat. 3	66 1/2	Dito 1831/1838 5	95 1/2
Dito 4	82 1/2 8 1/2 82 1/2	Dito 1851/1852 2 1/2	30 1/2
O. I. Leening. 4		Cert. 1831/1838 5	
Amort. Syndic. 3 1/2		Dito Dito 4 1/2	
Hand. Maats. 4 1/2		Dito Hope . . . 4	72 1/2
Belgie.		Dito Stieglitz . . 4	71 1/2
Certificaten. . . 2 1/2		Dito dito 5e Ser. 4	
D° Rothschild. 2 1/2		Inscr. Assig. . 6	
Frankrijk.		Certific. dito. . 6	
Obligatiën . . . 3		Polen.	
Spanje.		Obligatiën . . . 4	62 63
Nieuwe . . . 1	17 1/2 17	Oostenrijk.	
Dito Buitel. . 3	34 1/2	Metalliek . . . 5	57 1/2 9 1/2
D° Binnenl. 3	32 1/2 3 1/2 3 1/2	Dito bet. Amst. 5	76 1/2 7
Bew. Sp. Com. 3 1/2		Dito letter B. . 5	76 1/2
Amort. Schuld.		Dito 1847 . . . 2 1/2	30 1/2
Portugal.		Dito 1851/1852 2 1/2	30 1/2
Londen nieuwe. 5	32 1/2 1/2 1/2		
Dito nitgest. . 4			

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 89 1/2; Mexic., te 3 pct. 22 1/2, 1 1/2, 1 1/2; dito Onh. 22 1/2, 1 1/2, 1 1/2; Gren. Lond. p. s. 100. 2 1/2 pct. 17 1/2, 3 1/2; dito Onh. 16 1/2, 16 1/2; dito Uitg. 6 1/2, 3 1/2; Peru 4 1/2 pct. 55, 56, 55.

De markt kon zich heden, ten gevolge van eenige verkooporders, welke in ruim alle genoteerde fondsen hadden haar verhoogd standpunt van gisteren niet souteneren.

FRANKFORT, Donderdag 6 April. 5 pct. Metalliek Spanje binn. 3 pct. 32 1/2; dito 1 pct. 16 1/2.

LONDEN, Donderdag 6 April. Consols op tijd Mexico N. 3 pct. 23 1/2; Peru N. 4 1/2 pct. 56; Gren. 5 1/2; Sardinie 5 pct. 75; Spanje 3 pct. 35; dito 1 pct. 16 1/2; Certificaten 3 1/2; Russen 4 1/2 pct. 79; dito 5 pct. 83; Holl. 2 1/2 pct. 55 1/2; dito 4 pct. 83.

De beurs was zeer ferm op gunstige geruchten.

PARIS, Donderdag 6 April. Fr. 4 1/2 pct. op 1 pct. 3 pct. op t. 63.35; Sp. Binn. 3 pct. 32 1/2; dito 1 pct. 16 1/2; Belg. 4 1/2 pct. 82; N. Metall. 5 pct. 71 1/2.

WEENEN, Donderdag 6 April. N. Metall. 88 1/2; Leening 88 1/2; dito Lett. B. 107; Bankactien 110; 5 pct. 99; Lot, v. fl. 250 118; Wissel Londen Parijs 163; Zilver 36.

Vroeg beurs zijn Metal. gedaan 86 1/2 à 87.

MADRID, Maandag 3 April. Sp. 3 pct. binn. 100; nieuwe 1 pct. 16 1/2.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.